

Dosarul nr.2ra-4/2019

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani (Roman Pascari)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (V. Negru, V. Sîrbu, A. Bostan)

DECIZIE

06 martie 2019

mun.Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al
Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Oleg Sternioală
Ala Cobăneanu
Tamara Chișca-Doneva
Svetlana Filincova
Victor Burduh

examinând recursurile declarate de Lidia Perhulova, reprezentată de avocatul Sergiu Coptu, Societatea pe Acțiuni „Nufărul” și Ministerul Justiției al Republicii Moldova,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Lidia Perhulova împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, intervenienți accesorii executorul judecătoresc Viorica Prutean și Societatea pe Acțiuni „Nufărul” privind constatarea faptului încălcării dreptului la executare în termen rezonabil a hotărârii judecătorești irevocabile și încasarea prejudiciului moral,

împotriva deciziei din 29 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 18 aprilie 2017, Lidia Perhulova a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova privind constatarea faptului încălcării dreptului la executare în termen rezonabil a hotărârii judecătorești irevocabile și încasarea prejudiciului moral cauzat prin neexecutarea hotărârii pentru perioada 30 iunie 2003 – 11 aprilie 2017, în mărime de 300 000 de lei.

În motivarea acțiunii, reclamanta a indicat că a activat în cadrul SA „Nufărul” timp de 20 de ani, dintre care ultimii 5 ani a ocupat funcția de șef al secției nr. 2.

Prin ordinul nr.250-c din 02 decembrie 2002, emis de către SA „Nufărul”, a fost concediată din funcția ocupată, în legătură cu reducerea statelor de personal. A contestat în instanța de judecată ordinul de concediere, iar prin hotărârea din 30 iunie 2003 a Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău, menținută prin decizia din 24 octombrie 2006 a Curții de Apel Chișinău și decizia din 14 februarie 2007 a Curții Supreme de Justiție, s-a dispus restabilirea sa în funcția de șef de secție nr.

2 a SA „Nufărul”, cu încasarea salariului pentru absența forțată de la muncă pentru perioada 01 ianuarie 2003 – 30 iunie 2013.

După intrarea în vigoare a hotărârii din 30 iunie 2003 a Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău a primit titlul executoriu și l-a prezentat spre executare Oficiului de Executare Rîșcani, mun. Chișinău, în așa fel, fiind intentată procedura de executare.

Ulterior, prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 12 mai 2007, s-a dispus admiterea cererii de revizuire depusă de SA „Nufărul”, fiind casată decizia din 14 februarie 2007 a Curții Supreme de Justiție, decizia din 24 octombrie 2006 a Curții de Apel Chișinău și hotărârea din 30 iunie 2003 a Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău, cauza civilă fiind remisă la rejudecare.

După rejudecare, prin hotărârea din 05 octombrie 2007 a Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău, acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată, această hotărâre fiind menținută prin decizia din 02 aprilie 2008 a Curții de Apel Chișinău și prin decizia din 23 octombrie 2008 a Curții Supreme de Justiție, ca rezultat fiind încetată procedura de executare.

Ulterior, prin încheierea din 18 mai 2009 a Curții Supreme de Justiție, a fost admisă cererea de revizuire a Procurorului General, au fost casate decizia din 23 octombrie 2008 a Curții Supreme de Justiție, decizia Curții de Apel Chișinău din 02 aprilie 2008, hotărârea din 05 octombrie 2007 a Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău și încheierea din 12 mai 2007 a Curții Supreme de Justiție, fiind menținută în vigoare decizia din 14 februarie 2007 a Curții Supreme de Justiție, prin care a avut loc restabilirea sa în funcția deținută.

În această perioadă de timp, după anularea unor hotărâri judecătorești irevocabile privind repunerea sa în funcție, a depus o cerere individuală la Curtea Europeană a Drepturilor Omului pe faptul încălcării drepturilor sale. În urma comunicării acestei cereri, Guvernul Republicii Moldova a acceptat o procedură de conciliere.

Astfel, după pronunțarea încheierii din 18 mai 2009 a Curții Supreme de Justiție au fost întreprinse mai multe acțiuni privind executarea hotărârii judecătorești din 30 iunie 2003.

La 16 septembrie 2009, a depus la Oficiul de Executare Rîșcani, mun. Chișinău cererea și titlul executoriu nr. 2-580/02 din 09 septembrie 2009, fiind intentată procedura de executare. La 01 decembrie 2009, executorul judecătoresc Viorica Onoi a ieșit la fața locului la sediul SA „Nufărul”.

La 10 decembrie 2009, Oficiul de Executare Rîșcani, mun. Chișinău a înaintat un demers privind explicarea modului și extinderea executării hotărârii judecătorești aflate în proces de executare, care a fost respins prin încheierea din 18 februarie 2010 a Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău.

Prin decizia din 06 mai 2010 a Curții de Apel Chișinău, a fost casată încheierea din 18 februarie 2010 a Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău, cu adoptarea unei noi hotărâri, prin care s-a explicat că Lidia Perhulova urmează a fi restabilită în funcția de șef de secție nr. 2 în cadrul SA „Nufărul”, începând cu 02 decembrie 2002, data când a fost emis ordinul ilegal de concediere.

Prin încheierea din 01 iunie 2010 a șefului Oficiului de Executare Rîșcani, mun. Chișinău, Chiosa Anatolie, s-a dispus încetarea procedurii de executare nr. 3r-24/10 din 16 septembrie 2009 referitor la restabilirea Lidiei Perhulova în

funcție de șef al secției nr. 2 în cadrul SA „Nufărul”. Urmare a contestării acestei încheieri, prin hotărârea din 18 iunie 2012 a Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău, menținută prin decizia din 12 martie 2013 a Curții de Apel Chișinău, s-a restabilit procedura de executare a hotărârii din 30 iunie 2003 a Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău, nr.3r-24/10 din 16 septembrie 2009, a fost anulată încheierea Oficiului de Executare Rîșcani, mun. Chișinău privind încetarea procedurii de executare.

Reclamanta a făcut referire la o serie de hotărâri judecătorești prin care a solicitat încasarea prejudiciului material și moral cauzat prin nerepunerea sa în funcție.

Astfel, prin decizia din 01 octombrie 2010 a Curții Supreme de Justiție, a fost casată parțial decizia din 17 martie 2010 a Curții de Apel Chișinău și hotărârea din 18 noiembrie 2009 a Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău și s-a dispus încasarea de la debitorul SA „Nufărul” în beneficiul său a sumei de 252 512 de lei, dintre care suma de 56 316 de lei cu titlu de salariu și suma de 196 196 de lei cu titlu de compensație pentru neexecutarea hotărârii definitive a instanței de judecată privind soluționarea litigiului de muncă. Această hotărâre a fost executată de către debitor.

Prin hotărârea din 07 noiembrie 2013 a Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău, menținută prin decizia din 08 mai 2014 a Curții de Apel Chișinău, s-a dispus încasarea salariului pentru perioada neexecutării hotărârii judecătorești de repunere în funcție pe perioada de la 01 iulie 2012 până la 30 septembrie 2013, în mărime de 64 470,74 de lei.

Ulterior, prin hotărârea din 16 iulie 2014 a Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău, s-a dispus încasarea din contul SA „Nufărul” a salariului pentru perioada neexecutării hotărârii judecătorești de repunere în funcție pentru perioada 01 octombrie 2013 până la 27 noiembrie 2013 în mărime de 4300 de lei lunar, cu reținerile obligatorii din salariu în bugetul de stat, în rest cerințele au fost respinse.

A indicat că, la moment, executorul judecătoresc Viorica Onoi deține în procedură de executare titlul executoriu nr. 2-2335/07 din 30 iunie 2013, emis de Judecătoria Ciocana, mun. Chișinău cu privire la repunerea sa în funcția de șef al secției nr. 2 în cadrul SA „Nufărul” și în scopul executării acestui document executoriu a întreprins anumite acțiuni prevăzute de lege, însă până în prezent nu a fost executat, perioada neexecutării fiind de 13 ani și 10 luni.

A subliniat că nu are pretenții față de executorul judecătoresc Onoi Viorica, care a întreprins anumite acțiuni în perioada de timp în care deține în procedură de executare acest document executoriu, însă consideră că acțiunile întreprinse nu sunt pe deplin eficiente, deoarece în sensul dat legislația națională nu este perfectă.

Consideră că, debitorul SA „Nufărul” până în prezent se eschivează cu rea-credință de la executarea documentului executoriu privind restabilirea în funcție. În prezent secția nr. 2 a SA „Nufărul” nu mai există, dânsa este deja pensionară, are o vârstă înaintată de 67 de ani, iar această procedură de executare pe parcursul a 13 ani și 10 luni, soldată cu numeroase procese judiciare în legătură cu restabilirea sa în funcție, i-au cauzat imense stări sufletești nesatisfăcătoare și emoții negative. Atitudinea nepăsătoare a administrației debitorului față de executarea acestei hotărâri judecătorești irevocabile și întreprinderea diferitor

acțiuni intenționate, pentru a se eschiva de la executarea hotărârii judecătorești irevocabile, și-au lăsat amprenta asupra stării sănătății sale și din cauza neexecutării acestei hotărâri judecătorești irevocabile a fost lipsită de posibilitatea legală de a munci, nu are venituri suficiente de a se întreține. În urma acestor fapte – vârsta, starea sa de sănătate, nu-i mai permit să lucreze în cadrul SA „Nufărul”, având în vedere și condițiile de muncă, existența unor factori nocivi în activitatea acestei societăți.

Prin încheierea protocolară din 08 iunie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, s-au atras în proces în calitate de intervenienți accesorii SA „Nufărul” și executorul judecătoresc Prutean Viorica (f.d. 135, vol.I)

Prin hotărârea din 10 noiembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, cererea de chemare în judecată înaintată de Perhulova Lidia a fost respinsă ca neîntemeiată (f.d. 67, vol. II).

Pentru a decide astfel, instanța de fond a considerat că perioada de la 30 iunie 2003 și până la 11 iunie 2012 a fost suspendată controlului judecătoresc în privința pretențiilor revendicate de reclamantă.

Astfel, prin hotărârea din 11 iunie 2012 a Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău, s-a constatat violarea dreptului reclamantei la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești și au fost acordate despăgubiri morale, care au fost micșorate până la 15 000 de lei prin decizia din 04 septembrie 2012 a Curții de Apel Chișinău. Hotărârea menționată a fost executată integral, respectiv Lidia Perhulova nu este în drept să pretindă repetat constatarea încălcării dreptului său la executarea hotărârii judecătorești și la despăgubiri morale pentru perioada de timp de la 30 iunie 2003 și până la 11 iunie 2012.

Iar, în perioada de la 12 iunie 2012 și până la 23 aprilie 2013, hotărârea Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău din 30 iunie 2003 nu s-a aflat în procedura de executare, dat fiind faptul că, prin încheierea din 01 iunie 2010 a Oficiului de executare Rîșcani, a fost încetată procedura de executare a hotărârii judecătorești din 30 iunie 2003, iar prin încheierea din 24 aprilie 2013 a executorului judecătoresc Snejana Anati a fost primit spre executare și intentată procedura de executare a unui nou titlu executoriu eliberat în baza hotărârii din 30 iunie 2003.

La 08 mai 2013, Perhulova Lidia a fost restabilită în funcție la SA „Nufărul”, iar prin ordinul nr.03 din 20 ianuarie 2014 s-au încetat raporturile de muncă cu aceasta, în temeiul art.86 alin.1 lit.h) Codul muncii.

Astfel, instanța de fond analizând cumulul circumstanțelor stabilite în cadrul dezbaterilor judiciare și probele anexate la materialele cauzei, a constatat lipsa încălcării dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești și a suportării unui prejudiciu moral, motiv pentru care s-a dispus respingerea cererii de chemare în judecată ca neîntemeiată, și subsecvent respingerea cerinței de încasare a prejudiciului moral.

Nefiind de acord cu hotărârea din 10 noiembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, Perhulova Lidia, reprezentată de avocatul Coptu Serghei, a contestat-o în ordine de apel.

Prin decizia din 29 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău, s-a admis apelul declarat de Perhulova Lidia, s-a casat hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 10 noiembrie 2017 și s-a emis o hotărâre nouă, potrivit căreia, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată înaintată de Perhulova Lidia.

S-a constatat faptul încălcării dreptului Lidiei Perhulova la executarea în termen rezonabil a hotărârii Judecătorei Ciocana, mun. Chișinău din 30 iunie 2003, pentru perioada 11 iunie 2012 – 08 mai 2013.

S-a încasat în beneficiul Lidiei Perhulova din contul bugetului de stat prin intermediul Ministerului Justiției al Republicii Moldova prejudiciul moral cauzat în mărime de 7000 de lei și cheltuielile de asistență juridică în sumă de 1000 de lei.

În rest pretențiile s-au respins ca fiind neîntemeiate.

În justificarea deciziei, instanța de apel, cu referire la circumstanțele cauzei, a indicat că instanța de fond a soluționat eronat cauza în raport cu aspectele de fapt și de drept, și în consecință a pronunțat o hotărâre neîntemeiată.

Instanța de apel a constatat că hotărârea Judecătorei Ciocana, mun. Chișinău din 30 iunie 2003 a fost executată de către debitorul SA „Nufărul” la data de 08 mai 2013, circumstanță confirmată prin ordinul nr.87 cu privire la restabilirea Lidiei Perhulova în funcția anterior deținută, începând cu 02 decembrie 2002. Ca urmare s-a dedus că hotărârea din 30 iunie 2003 a rămas neexecutată pentru perioada 11 iunie 2012 – data emiterii primei hotărâri de constatare a încălcării dreptului Lidiei Perhulova la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, pînă la 08 mai 2013 – data emiterii de către SA „Nufărul” a ordinului nr.87 cu privire la restabilirea Lidiei Perhulova în funcția de șef de secție nr.2 începând cu 02 decembrie 2012.

La fel s-a apreciat prejudiciul moral în limitele sumei de 7000 lei, care urmează a fi reparat de către stat, așa cum perioada de neexecutare a hotărârii în cazul dat este de 11 luni, iar cuantumul este apreciat ca fiind unul rezonabil.

Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, la data de 17 iulie 2018 SA „Nufărul” a declarat recurs, solicitând casarea deciziei din 29 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău și menținerea hotărârii primei instanțe (f.d. 1-5, vol. III).

În susținerea recursului a invocat prevederile art. 432 alin. (2) lit. a), c) Cod de procedură civilă.

În motivarea cererii de recurs a indicat că SA „Nufărul” a executat hotărârea judecătorească ce a avut ca obiect restabilirea Lidiei Perhulova în funcția deținută anterior, fapt dovedit prin ordinele SA „Nufărul” și actele subsecvente acestora care pun în evidență scopul întocmirii, în vederea executării hotărârii judecătorești de restabilire în funcția anterioară. În aceste condiții instanța de apel eronat a interpretat dispozițiile legale, care stabilesc dreptul la muncă a persoanei, așa cum la materialele cauzei sunt anexate multiple acte care fac dovada îndeplinirii în totalitate a hotărârii judecătorești de restabilire în funcție, iar atîta timp cît SA „Nufărul” a creat condiții de muncă, iar salariații din culpa proprie nu s-a prezentat pentru îndeplinirea obligațiilor, orice altă autoritate nu dispune de competențe de a susține neexecutarea hotărârii judecătorești.

A menționat că Lidia Perhulova a pretins prin cererea de chemare în judecată despăgubiri pentru neexecutarea hotărârii în perioada 30 iunie 2003 – 18 aprilie 2017, pretinzând la prejudiciul moral de 300 000 de lei, iar apelul motivat conține pretenții de încasare a prejudiciului moral de 300 000 de lei, însă indicând perioada de neexecutare 03 noiembrie 2011 – 18 aprilie 2017. Consideră modificarea temeiului și obiectului pretențiilor contrară prevederilor art.372 alin.3 Cod de procedură civilă or, norma legală interzice operarea de modificări la etapa apelului.

A invocat că decizia instanței de apel este posibilă de a fi casată, având în vedere faptul că, la emiterea deciziei contestate instanța judecătorească nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată și anume, nu a aplicat prescripția extensivă prevăzută de art. 271 Cod civil. Recurenta a considerat că în condițiile în care, prin acțiunea înaintată Lidia Perhulova pretinde despăgubiri pentru perioadele incluse între 03 noiembrie 2011 și 18 aprilie 2017, iar fiecare perioadă este supusă unui termen de prescripție stabilit de art. 276 alin. (1) Cod civil, reclamanta a omis termenul de prescripție stabilit de lege.

La 13 august 2018 Lidia Perhulova, reprezentată de avocatul Sergiu Coptu, a declarat recurs împotriva deciziei din 28 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea parțială a deciziei instanței de apel, rejudecarea cauzei civile, cu emiterea unei hotărâri noi potrivit modului stabilit pentru prima instanță, cu admiterea integrală a acțiunii înaintate (f.d. 10-23, vol. III).

Drept temei pentru admiterea recursului, recurenta a invocat încălcarea esențială și interpretarea eronată a normelor de drept material, temei prevăzut de art. 432 alin. (2) Cod de procedură civilă.

Recurenta Lidia Perhulova în susținerea recursului a declarat că consideră decizia instanței de apel ca fiind parțial ilegală și neîntemeiată, în partea ce ține de perioada pentru care s-a constatat încălcarea dreptului la executare în termen rezonabil a hotărârii judecătorești și în partea sumei dispusă spre a fi încasată cu titlu de prejudiciu moral.

Consideră că este necesar de a dispune prin hotărâre judecătorească constatarea faptului de încălcare a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești irevocabile din 30 iunie 2003 pentru perioada de timp de la 03 noiembrie 2011 – data depunerii primei cereri de chemare în judecată cu privire la constatarea faptului încălcării dreptului la executare în termen rezonabil a hotărârii judecătorești până la data de 18 aprilie 2017 – data depunerii prezentei cereri de chemare în judecată, având în vedere că în toată această perioadă debitorul SA „Nufărul” se eschivează cu rea-credință de a executa hotărârea judecătorească de repunere în funcția anterior ocupată. Iar în urma constatării acestui fapt de încălcare a dreptului la executare în termenul rezonabil pentru perioada menționată – 03 noiembrie 2011 – 18 aprilie 2017, consideră că este necesar să se dispună încasarea de la bugetul de stat în beneficiul său cu titlu de despăgubire pentru prejudiciul moral cauzat prin neexecutarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești irevocabile a unei compensații în mărime de 300 000 de lei.

La 24 august 2018 Ministerul Justiției al Republicii Moldova a declarat recurs împotriva deciziei din 29 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel, cu menținerea hotărârii din 10 noiembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani (f.d. 28-33, vol.III).

În susținerea recursului a indicat prevederile art. 432 alin. (1) și alin. (2) lit. c) Cod de procedură civilă.

În motivarea cererii de recurs Ministerul Justiției al Republicii Moldova a indicat că raportând normele de drept relevante speței la circumstanțele cauzei se constată că instanța de apel, verificând legalitatea și temeinicia hotărârii primei instanțe eronat a interpretat normele de drept material care reglementează

aprecierea prejudiciului moral. Or, cu referire la analiza comportamentului debitorului, se atestă faptul că acesta a întreprins și întreprinde în continuare acțiuni în scopul executării hotărârii judecătorești și nu manifestă o stare de indiferență totală de executare a obligațiilor pecuniare ce îi revin.

A evidențiat că instanța de apel la emiterea deciziei din 29 mai 2018 a apreciat arbitrar poziția participanților la proces și a dat dovadă de o examinare superficială a probelor anexate la materialele cauzei. Nu a fost luat în considerare faptul că reclamanta nu are pretenții față de executorul judecătoresc, care a întreprins anumite acțiuni în perioada de timp în care deține la executare documentul executoriu, considerând că aceste acțiuni nu sunt eficiente pe deplin.

Cu referire la prejudiciul moral încasat, a reținut că despăgubirea acordată de instanța de judecată reclamantei pentru încălcarea constatată nu poate fi considerată echitabilă în sensul art. 41 din Convenția Europeană pentru Drepturile Omului.

Suplimentar recurentul a mai remarcat că, în scopul sancționării pasivității invocate a autorităților de a executa hotărârea judecătorească, reclamanta era îndreptățită să adreseze instanței judecătorești cu contestație împotriva acțiunilor sau inacțiunilor executorului judecătoresc, în conformitate cu Codul de executare.

În conformitate cu art. 434 alin.(1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Materialele dosarului atestă faptul că decizia din 29 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată pentru cunoștință participanților la proces la 06 iulie 2018 (f.d. 215, vol. II).

În circumstanțele menționate, recursurile declarate de SA „Nufărul” la 27 iulie 2018, de Lidia Perhulova, reprezentată de avocatul Sergiu Coptu la 13 august 2018 și de Ministerul Justiției al Republicii Moldova la 24 august 2018, se consideră a fi depuse în termenul prevăzut de lege.

Prin încheierea din 12 decembrie 2018 a Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, recursurile declarate de Lidia Perhulova, Societatea pe Acțiuni „Nufărul” și Ministerul Justiției al Republicii Moldova, au fost considerate admisibile.

În conformitate cu art. 441 Cod de procedură civilă, în cazul în care recursul este considerat admisibil, un complet din 5 judecători examinează fondul recursului.

În conformitate cu art. 442 alin. (1) Cod de procedură civilă, judecând recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, în limitele invocate în recurs și în baza referinței depuse de către intimat, legalitatea hotărârii atacate, fără a administra noi dovezi.

Potrivit prevederilor art. 444 Cod de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces. Completul din 5 judecători decide asupra oportunității invitării tuturor participanților sau a reprezentanților acestora pentru a se pronunța cu privire la problemele de legalitate invocate în cererea de recurs.

În corespundere cu art. 444 Cod de procedură civilă, recursul s-a examinat fără înștiințarea participanților la proces, însă data și ora ședinței a fost plasată pe pagina web a Curții Supreme de Justiție.

Astfel, Colegiul a decis inoportună invitarea acestora, întrucât argumentele expuse în cererea de recurs au fost formulate cu suficientă precizie pentru a permite instanței verificarea legalității hotărârii atacate. Totodată, toate punctele de drept care puteau exista în această cauză pot fi cercetate și soluționate în mod adecvat pe baza înscrisurilor prezente la dosar. În esență, recurenții și intimații au avut posibilitatea să își prezinte poziția în scris și să răspundă la concluziile părții adverse.

Examinând și analizând argumentele invocate în cererile de recurs în raport cu materialele dosarului și prevederile legale, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Lidia Perhulova, reprezentată de avocatul Sergiu Coptu, urmează a fi admis cu casarea deciziei din 28 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău și a hotărârii din 10 noiembrie 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Ciocana, iar recursurile declarate de Ministerul Justiției al Republicii Moldova și SA „Nufărul” urmează a fi respinse ca neîntemeiate, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. b) Cod de procedură civilă, instanța după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, pronunțând o nouă hotărâre.

În conformitate cu art. 432 alin. (2) lit. a), c), alin.(4) Cod de procedură civilă, se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care, instanța judecătorească nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată și a interpretat în mod eronat legea.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Verificând legalitatea deciziei contestate, Colegiul consideră necesar de a menționa că, Curtea Europeană a Drepturilor Omului (CEDO) a cerut Guvernului inter alia să instituie la nivel național un mecanism pentru remedierea persoanelor afectate de neexecutarea hotărârilor judecătorești.

În acest scop, Parlamentul R. Moldova a adoptat Legea nr. 87 din 21 aprilie 2011 privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești.

Potrivit art. 2 alin. (1), (2) din Legea privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești nr.87 din 21 aprilie 2011, orice persoană fizică sau juridică ce consideră că i-a fost încălcat dreptul la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau dreptul la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești poate adresa în instanță de judecată o cerere de chemare în judecată privind constatarea unei astfel de încălcări și repararea prejudiciului cauzat prin această încălcare, în condițiile stabilite de prezenta lege și de legislația procesuală civilă.

Repararea prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești se face doar în măsura în care încălcarea a avut loc din cauze ce nu pot fi imputate exclusiv persoanei care a depus cererea de reparare a prejudiciului (denumită în continuare reclamant).

Conform art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului, orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, în mod public într-un termen rezonabil a cauzei sale de către o persoană interdependentă și imparțială, instituită de lege, care va hotărî fie asupra încălcării drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil, fie asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptate împotriva sa.

Astfel, după cum atestă materialele cauzei, prin hotărîrea din 30 iunie 2003 a Judecătoriei Ciocana, mun.Chișinău, s-a dispus restabilirea Lidiei Perhulova în funcție de șef de secție nr.2 la SA „Nufărul” cu încasarea salariului pentru lipsa forțată de la muncă de la 01 ianuarie 2003 și pînă la 30 iunie 2003, în mărime de 8644 de lei.

Hotărîrea judecătorească a fost menținută prin decizia din 24 octombrie 2006 a Curții de Apel Chișinău și prin decizia din 14 februarie 2007 a Curții Supreme de Justiție.

Prin încheierea din 12 mai 2007 a Curții Supreme de Justiție, a fost admisă cererea de revizuire depusă de SA „Nufărul”, au fost casate decizia din 14 februarie 2007 a Curții Supreme de Justiție, decizia din 24 octombrie 2006 a Curții de Apel Chișinău și hotărîrea din 30 iunie 2003 a Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău, și s-a dispus remiterea pricinii civile la rejudecare în instanța de fond.

Prin hotărîrea din 05 octombrie 2007 a Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău, acțiunea înaintată de Lidia Perhulova împotriva SA „Nufărul” cu privire la restabilirea în funcție, a fost respinsă ca neîntemeiată.

Hotărîrea din 05 octombrie 2007 a Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău a fost menținută prin decizia din 02 aprilie 2008 a Curții de Apel Chișinău și prin decizia din 23 octombrie 2008 a Curții Supreme de Justiție.

Prin încheierea din 18 mai 2009 a Curții Supreme de Justiție a fost admisă cererea de revizuire depusă de Procurorul General al Republicii Moldova, au fost casate decizia din 23 octombrie 2008 a Curții Supreme de Justiție, decizia din 02 aprilie 2008 a Curții de Apel Chișinău, hotărîrea din 05 octombrie 2007 a Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău, cât și încheierea din 12 mai 2007 a Curții Supreme de Justiție, și au fost menținute decizia din 14 februarie 2007 a Curții Supreme de Justiție, decizia din 24 octombrie 2006 a Curții de Apel Chișinău și hotărîrea din 30 iunie 2003 a Judecătoriei Ciocana mun.Chișinău cu privire la restabilirea Lidiei Perhulova în funcție șef de secție nr.2 la SA „Nufărul”.

Faptele și circumstanțele menționate mai sus au fost expuse de partea reclamantă și susținute de ceilalți participanți la proces, nefiind necesar de a le dovedi repetat.

La 09 septembrie 2009 Lidiei Perhulova i-a fost eliberat un nou titlu executoriu, care la data de 16 septembrie 2009 a fost depus la Oficiul Rîșcani, mun.Chișinău pentru executare.

În temeiul art. 16 alin. (1) Cod de procedură civilă, hotărîrile, încheierile, ordonanțele și deciziile judecătorești definitive, precum și dispozițiile, cererile,

delegațiile, citațiile, alte adresări legale ale instanței judecătorești, sînt obligatorii pentru toate autoritățile publice, asociațiile obștești, persoanele oficiale, organizațiile și persoanele fizice și se execută cu strictețe pe întreg teritoriul Republicii Moldova, iar potrivit art. 1 alin. (1) Codul de executare, procedura de executare are sarcina de a contribui la realizarea drepturilor creditorilor recunoscute printr-un document executoriu prezentat spre executare, în modul stabilit de lege.

Conform art. 60 alin. (1) Codul de executare, procedura de executare se intentează la cererea creditorului urmăritor sau, în cazurile prevăzute de prezentul cod, la demersul instanței de judecată, cu prezentarea documentului executoriu spre executare.

Prin încheierea din 16 septembrie 2009 a executorului judecătoresc Viorica Pruteanu (Onoi) a fost dispusă primirea spre executare a titlului executoriu menționat, cu dispunerea executării imediate a hotărîrii judecătorești de către SA „Nufărul”, încheierea executorului judecătoresc fiind înmînată debitorului SA „Nufărul” la 16 septembrie 2009.

Prin încheierea șefului Oficiului de executare Rîșcani, mun.Chișinău din 01 iunie 2010 a fost încetată procedura de executare nr.3r-24/10 din 16 septembrie 2009, pe motiv că Lidia Perhulova a fost restabilită în funcția de șef al secției nr. 2 la SA „Nufărul”.

Prin hotărîrea din 18 iunie 2012 a Judecătoriei Rîșcani, mun.Chișinău, menținută prin decizia din 12 martie 2013 a Curții de Apel Chișinău s-a dispus anularea încheierii șefului Oficiului de executare Rîșcani, mun.Chișinău Chiosa Anatolie din 01 iunie 2010 de încetare a procedurii de executare nr.3r-24/10 din 16 septembrie 2009 (f.d.12-19, vol. II).

Conform încheierii executorului judecătoresc Anati Snejana din 24 aprilie 2013 a fost primită spre executare și intentată procedura de executare a documentului executoriu nr.2-2335/07 din 30 iunie 2003 emis de către Judecătoria Ciocana, mun.Chișinău prin care s-a dispus repunerea Lidiei Perhulova, în funcția de șef a secției nr.2 SA „Nufărul”, fiind obligat debitorul la executarea benevolă, acordîndu-i termen de 10 zile (f.d. 33, vol.1).

Întru executarea hotărîrii din 30 iunie 2003 a Judecătoriei Ciocana, mun.Chișinău, la data de 08 mai 2013 SA „Nufărul” a emis ordinul nr.87 cu privire la restabilirea angajatului în funcția deținută anterior”, și anume, a dispus anularea ordinului nr.250-c din 02 decembrie 2002 despre concedierea șefului secției de spălat nr.2, Lidia Perhulova, a dispus restabilirea în funcția de șef de secție nr.2 (spălătorie) Perhulova Lidia de la 02 decembrie 2002, iar șefilor structurilor interne SA „Nufărul” (secția de analiză economică, contabilitatea, inginerului pentru pregătirea cadrelor) au fost date indicațiile de rigoare, legate de restabilirea Lidiei Perhulova în funcție și care au fost indicate expres în ordinul emis (f.d.67, vol.I).

Prin ordinul nr.251 din 27 noiembrie 2013, adoptat de SA „Nufărul” Lidia Perhulova a fost permutată cu funcția de șef de secție nr.2 în cadrul aceleiași unități la un alt loc de muncă, în altă subdiviziune a unității, situată pe adresa bd.Grigore Vieru 21/2, mun.Chișinău (f.d.84-85, vol.I).

Prin ordinul nr.03 din 20 ianuarie 2014, adoptat de SA „Nufărul”, pentru neprezentarea Lidiei Perhulova la locul său de muncă la minispălătorie în perioada 27 noiembrie 2013 – 23 decembrie 2013, SA „Nufărul” a dispus concedierea

salariatei în temeiul art. 86 alin. (1) lit. h) Codului muncii – absența fără motive întemeiate de la locul de lucru mai mult de 4 ore consecutive în timpul zilei de muncă (f.d. 119, vol.I).

Prin hotărârea din 13 mai 2015 a Judecătorei Ciocana, mun.Chișinău s-a respins integral cererea de chemare în judecată a Lidiei Perhulova împotriva SA „Nufărul” privind anularea ordinului SA „Nufărul” nr.03 din 20 ianuarie 2014, restabilirea în funcție și încasarea prejudiciului material și moral (f.d.121, vol.I).

La 11 iunie 2012 prin hotărârea Judecătorei Rîșcani, mun.Chișinău s-a constatat violarea dreptului Lidiei Perhulova la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești și s-au acordat despăgubiri morale, care au fost micșorate pînă la 15000 de lei prin decizia Curții de Apel Chișinău din 04 septembrie 2012 (f.d.22-23, vol. II).

La data de 17 septembrie 2012 Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova a achitat în baza deciziei Curții de Apel Chișinău din 04 septembrie 2012 suma de 15000 de lei Lidiei Perhulova, fapt confirmat prin ordinul de plată nr.169 din 17 septembrie 2012 (f.d.21, vol.II).

Prin urmare, din actele cauzei rezultă că, în cadrul procedurii de executare, au fost întreprinse acțiuni de către executorul judecătoresc Viorica Prutean, în vederea executării hotărârii Judecătorei Ciocana, mun.Chișinău din 30 iunie 2003, însă acestea nu s-au soldat cu succes. Conduita executorului judecătoresc Viorica Prutean a fost conformă cu legislația și nu relevă indicii privind lipsa de diligență. Totodată, Colegiul constată că complexitatea de executare, în mare parte, a fost generată de opoziția debitorului SA „Nufărul” de a executa hotărârea judecătorească, fiind intentate mai multe cauze în instanțele judecătorești.

Astfel, la 18 aprilie 2017 Lidia Perhulova s-a adresat repetat cu cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova privind constatarea faptului încălcării dreptului la executare în termen rezonabil a hotărârii din 30 iunie 2003 a Judecătorei Ciocana, mun.Chișinău și încasarea prejudiciului moral cauzat prin neexecutarea hotărârii pentru perioada 30 iunie 2003 – 11 aprilie 2017, în mărime de 300 000 lei (f.d. 3-9, vol. I), iar prin cererea de apel Lidia Perhulova a modificat perioada pentru care a solicitat constatarea faptului încălcării dreptului la executarea hotărârii judecătorești în termen rezonabil, și anume pentru perioada de timp începând cu 03 noiembrie 2011 (data depunerii primei cereri de chemare în judecată cu privire la faptul constatării încălcării dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești) pînă la data de 18 aprilie 2017 (data depunerii prezentei cereri de chemare în judecată) (f.d. 95-117, vol.II).

Prin hotărârea din 10 noiembrie 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani, cererea de chemare în judecată înaintată de Perhulova Lidia a fost respinsă ca neîntemeiată (f.d. 67, vol. II), iar prin decizia din 29 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău, s-a admis apelul declarat de Perhulova Lidia, s-a casat hotărârea Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani din 10 noiembrie 2017 și s-a emis o hotărâre nouă potrivit căreia s-a admis parțial cererea de chemare în judecată înaintată de Perhulova Lidia.

S-a constatat faptul încălcării dreptului Lidiei Perhulova la executarea în termen rezonabil a hotărârii Judecătorei Ciocana, mun.Chișinău din 30 iunie 2003, pentru perioada 11 iunie 2012 – 08 mai 2013.

S-a încasat în beneficiul Lidiei Perhulova din contul bugetului de stat prin intermediul Ministerului Justiției al Republicii Moldova prejudiciul moral cauzat în mărime de 7000 lei și cheltuielile de asistență juridică în sumă de 1000 lei.

În rest pretențiile s-au respins ca fiind neîntemeiate.

Analiza situației de fapt și de drept permite de a conchide că, în speță, instanțele ierarhic inferioare la examinarea prezentei cauze au aplicat eronat normele de drept material și procedural, și nu au dat o apreciere corespunzătoare actelor administrate în cadrul judecării cauzei.

Conform art. 70 alin. (1) Codul de executare, documentul executoriu va fi executat în termenul indicat în el sau, în cazul în care nu este indicat, într-un termen rezonabil. Criteriile de determinare a termenului rezonabil sânt: complexitatea procedurii de executare, comportamentul participanților la procedura de executare, interesul creditorului și conduita executorului judecătoresc.

La aprecierea termenului rezonabil de executare a hotărârii judecătorești urmează a fi luate în considerare anumite criterii de apreciere: complexitatea cauzei; se apreciază de asemenea după caz și individual; comportamentul părților, care include aprecierea comportamentului reclamantului și a autorităților. Se va aprecia comportamentul tuturor părților implicate în proces, inclusiv existența unor întârzieri inexplicabile, amânări neîntemeiate, miza (interesul) pentru reclamant relevă importanța sau scopul pentru persoana care pretinde violarea dreptului său la un termen nerezonabil.

În context, instanța de recurs notează că atunci când se constată o neexecutare continuă (atunci când hotărârea rămâne neexecută la momentul examinării), termenul nerezonabil se va aprecia doar de la data nașterii obligației de executare și până la ziua adoptării hotărârii cu privire la o eventuală constatare a violării/neviolării dreptului declarat de art 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului.

Legislația internă nu oferă o descifrare a noțiunii de „termen rezonabil”, însă prin obligarea respectării unui astfel de termen pentru executarea hotărârii judecătorești, atât normele naționale cât și cele internaționale invocă administrarea justiției fără întârzieri neconforme de natură a-i compromite eficacitatea și responsabilitatea.

Neexecutarea nemotivată a actelor judecătorești, dispozițiilor, cererilor, delegațiilor, citațiilor, altor adresări legale, precum și lipsa de considerație față de judecată, atrag răspunderea prevăzută în prezentul cod și în alte legi.

Conform art. 3 alin. (3) Legea nr. 87 din 21 aprilie 2011 privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, în cauzele în care se pretinde încălcarea dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, cererea de chemare în judecată poate fi depusă în cadrul executării actului judecătoresc irevocabil sau în decursul a 6 luni de la încetarea procedurii de executare.

Aici, Colegiul menționează că potrivit art. 83 alin. (1) Codul de executare, procedura de executare încetează în cazul în care: a) obligația a fost stinsă; b) între creditor și debitor a fost încheiată o tranzacție, în condițiile prezentului cod; c) după încetarea din viață, după declararea dispariției fără urmă sau după declararea

decesului creditorului ori al debitorului, creanța sau obligația adjudecată nu admite succesiunea de către succesorul de drepturi al acestor persoane; d) bunurile persoanei juridice lichidate nu sînt suficiente pentru satisfacerea deplină a creanțelor creditorului; e) hotărîrea, decizia sau încheierea în al cărei temei a fost eliberat documentul executoriu a fost anulată printr-o hotărîre judecătorească irevocabilă; f) debitorul a prezentat spre executare o hotărîre de încasare de la creditor în folosul său a unei sume egale cu suma debitoare sau mai mare decît aceasta; g) creditorul a renunțat la executare.

În conformitate cu art. 84 alin. (1), (3) Codul de executare, asupra suspendării sau încetării procedurii de executare decide executorul judecătoresc, cu înștiințarea creditorului și a debitorului. Neprezentarea lor însă nu împiedică luarea deciziei.

Încheierea privind suspendarea sau încetarea procedurii de executare poate fi contestată în instanță de judecată.

Reieșind din prevederile menționate supra, hotărîrea judecătorească se consideră executată doar prin încetarea procedurii de executare, care se decide de către executorul judecătoresc prin încheiere.

La caz, Colegiul menționează că de către părțile la proces, inclusiv și de către executorul judecătoresc Prutean Viorica nu a fost prezentată încheierea de încetare a procedurii de executare a hotărîrii din 30 iunie 2003 a Judecătoria Ciocana, mun.Chișinău, ceea ce denotă că hotărîrea judecătorească nu a fost executată, iar Lidia Perhulova justificat s-a adresat la 18 aprilie 2017 cu cerere privind constatarea încălcării dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărîrii din 30 iunie 2003 a Judecătoria Ciocana, mun.Chișinău.

Argumentul intervenientului accesoriu SA „Nufărul”, referitor la faptul că la caz urma să fie aplicată prescripția extinctivă prevăzută de art. 271 Cod civil, așa cum Lidia Perhulova pretinde despăgubiri pentru perioadele incluse între 03 noiembrie 2011 și 18 aprilie 2017, iar fiecare perioadă este supusă unui termen de prescripție stabilit de art. 276 alin. (1) Cod civil, fiind omis termenul de prescripție stabilit de lege, Colegiul îl respinge ca neîntemeiat or, cererea de chemare în judecată depusă în baza Legii nr. 87 din 21 aprilie 2011 privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărîrii judecătorești, poate fi depusă în cadrul executării actului judecătoresc irevocabil sau în decursul a 6 luni de la încetarea procedurii de executare, pe cînd la caz Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că a avut loc încălcarea continuă a dreptului Lidiei Perhulova la executarea în termen rezonabil a hotărîrii judecătorești și nu sunt aplicabile prevederile art.271 Cod civil.

Ca urmare, Colegiul constată încălcarea dreptului Lidiei Perhulova la executarea în termen rezonabil a hotărîrii judecătorești din 30 iunie 2003 în perioada începînd cu 03 noiembrie 2011 (data primei adresări cu cerere de chemare în judecată a Lidiei Perhulova, care a avut ca finalitate emiterea la 11 iunie 2012 a primei hotărîri de către Judecătoria Rîșcani, mun.Chișinău prin care s-a constatat violarea dreptului reclamantei în perioada la executarea în termen a hotărîrii judecătorești), și pînă la 18 aprilie 2017 – data adresării prezentei cereri de chemare în judecată în Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani, așa cum de fapt și pretinde reclamanta.

Astfel statul urmează să repare prejudiciul cauzat Lidiei Perhulova, prin încălcarea dreptului la executarea hotărârii judecătorești cu privire la restabilirea în funcție, în termen rezonabil.

Art. 2 alin. (6) al Legii nr. 87 din 21 aprilie 2011, prevede că, mărimea reparației prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești se stabilește de instanța de judecată în fiecare caz în parte, în funcție de circumstanțele cauzei în cadrul căreia a fost comisă încălcarea, precum și de pretențiile invocate de reclamant, de complexitatea cauzei, de comportamentul reclamantului, de conduita organului de urmărire penală, a instanței de judecată și a autorităților relevante, de durata încălcării și de importanța procesului pentru reclamant.

Conform art. 5 alin. (1) al Legii nr. 87 din 21 aprilie 2011, în urma constatării faptului că a fost încălcat dreptul la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau dreptul la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, instanța de judecată decide asupra acordării unei satisfacții echitabile de la bugetul de stat în contul reparării prejudiciului moral, material, precum și a costurilor și a cheltuielilor de judecată.

Astfel, cu referire la cuantumul prejudiciului moral, Colegiul relevă că, unul din criteriile orientative generale de apreciere a prejudiciului moral este criteriul echității, care exprimă că, indemnizația trebuie să prezinte o justă și integrală despăgubire. În temeiul jurisprudenței CEDO, acest criteriu se traduce prin necesitatea ca, partea vătămată să primească o satisfacție echitabilă pentru prejudiciul moral suferit. Cuantumul despăgubirilor trebuie astfel stabilit, încât acestea să aibă efect compensatoriu și nu trebuie să constituie nici sume excesive pentru autorii daunelor și nici venituri nejustificative pentru victimele daunelor.

Respectiv, în litigiul dedus judecății, Colegiul consideră că suma de 60 000 de lei, constituie o satisfacție echitabilă al despăgubirilor și ar atinge scopul și finalitatea prevăzută de lege. Or, la stabilirea cuantumului prejudiciului moral, se i-a în considerație interesul sporit pe care l-a avut sau îl are reclamanta în executarea hotărârii judecătorești, al cărui beneficiar este.

De asemenea, instanța de recurs indică că, pentru a stabili cuantumul prejudiciului moral urmează a fi luat în considerație durata neexecutării hotărârii judecătorești. Iar, în speță, instanța de recurs a stabilit că, prejudiciul moral poate fi acordat pentru neexecutarea hotărârii din 30 iunie 2003 a Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău, pentru perioada 03 noiembrie 2011 – 18 aprilie 2017, care constituie 5 ani 5 și luni.

În același timp, instanța de recurs menționează că, suma de 60 000 de lei este suficientă pentru acoperirea prejudiciului cauzat prin neexecutarea hotărârii din 03 iunie 2003 pentru perioada 03 noiembrie 2011 – 18 aprilie 2017. Deci, această sumă - 60 000 de lei, fiind una rezonabilă pentru acoperirea diferenței de prejudiciu, cauzat prin neexecutarea continuă a documentului executoriu, pentru perioada de referință, iar prejudiciul moral de 300 000 de lei pretins fiind exagerat.

În atare situație, argumentele expuse de Ministerul Justiției al Republicii Moldova și Societatea pe Acțiuni „Nufărul” în susținerea recursului, Colegiul le apreciază ca fiind neîntemeiate, avînd în vedere cumulul de probe administrate la dosar și prevederile legale expuse supra, or, la materialele speței lipsesc probe

pertinente și concludente care să confirme cu certitudine faptul, precum că hotărârea judecătorească invocată de către Lidia Perhulova a fost executată și că, în așa fel, dânsa nu este îndreptățită de a solicita constatarea faptului încălcării dreptului la executare în termen rezonabil a hotărârii judecătorești irevocabile și încasarea prejudiciului moral.

În temeiul art. 94 alin. (1) Cod de procedură civilă, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cererea părții care a avut câștig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acțiunea reclamantului a fost admisă parțial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporțional părții admise din pretenții, iar pârîtului – proporțional părții respinse din pretențiile reclamantului.

Potrivit bonului de plată seria PL nr.025354 eliberat la 28 iunie 2017 se confirmă că Lidia Perhulova a suportat cheltuieli pentru asistență juridică acordată de către avocatul Sergiu Coptu în sumă de 1000 de lei (f.d. 1, vol.II).

Prin urmare, ținând cont de prestația și contribuția avocatului la soluționarea litigiului, timpul și munca depusă de acesta, Colegiul consideră că cheltuielile pentru asistența juridică pretinse de reclamantă în sumă de 1000 de lei sunt reale, necesare și rezonabile.

În consecință, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție constată că, soluțiile instanțelor ierarhic inferioare sunt rezultatul unei interpretări incorecte a normelor de drept material și procedural, bazate pe aprecierea eronată a probelor din dosar și, astfel, ajunge la concluzia de a respinge ca fiind neîntemeiate recursurile declarate de Ministerul Justiției al Republicii Moldova și de Societatea pe Acțiuni „Nufărul”, de a admite recursul declarat de Lidia Perhulova, reprezentată de avocatul Sergiu Coptu, de a casa decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, cu pronunțarea unei hotărâri noi.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. b) Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de Ministerul Justiției al Republicii Moldova și recursul declarat de Societatea pe Acțiuni „Nufărul”, ca fiind neîntemeiate.

Se admite recursul declarat de către Lidia Perhulova, reprezentată de avocatul Sergiu Coptu.

Se casează decizia din 29 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău și hotărârea din 10 noiembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de către Lidia Perhulova împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, intervenienți accesorii executorul judecătorec Viorica Prutean și Societatea pe Acțiuni „Nufărul” privind constatarea faptului încălcării dreptului la executare în termen rezonabil a hotărârii judecătorești irevocabile și încasarea prejudiciului moral, cu pronunțarea unei hotărâri noi prin care:

Se admite parțial, cererea de chemare în judecată înaintată de Lidia Perhulova împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, intervenienți accesorii executorul judecătorec Viorica Prutean și Societatea pe Acțiuni „Nufărul” privind

constatarea faptului încălcării dreptului la executare în termen rezonabil a hotărârii judecătorești irevocabile și încasarea prejudiciului moral.

Se constată faptul încălcării dreptului Lidiei Perhulova la executarea în termen rezonabil a hotărârii Judecătoriei Ciocana, mun.Chișinău din 30 iunie 2003, pentru perioada 03 noiembrie 2011 – 18 aprilie 2017.

Se încasează în beneficiul Lidiei Perhulova din contul bugetului de stat prin intermediul Ministerului Justiției al Republicii Moldova prejudiciul moral cauzat în mărime de 60 000 (șaizeci mii) de lei și cheltuielile de asistență juridică în sumă de 1000 (una mie) lei.

În rest pretențiile se resping ca fiind neîntemeiate.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

judecătorii

Oleg Sternioală

Ala Cobăneanu

Tamara Chișca-Doneva

Svetlana Filincova

Victor Burduh